

Homme on andmekaitsepäev. Kümme väga isiklikku detaili, mida Facebook ja Google sinust teavad

7 aastat tagasi Autor: [AM](#)

Homme toimuva andmekaitsepäeva puhul on hea teada, mida tegelikult erinevad äpid ja veebikeskkonnad sinust teavad. Kui kodupood teab täpselt, mida sa sööd, siis taksoäpp teab, kust kuhu sa liigud ja kus peatud. Google ja Facebook teavad aga inimeste eraelu kohta tihti rohkem kui nende oma abikaasa. Tele2 juht Argo Virkebau annab nõu, kuidas suurt kahju ära hoida ja oma andmeid turvata. Homme on andmekaitsepäev, sel puhul tasuks oma isikliku info hoidmise kohad üle vaadata.

Argo Virkebau sõnul teavad sotsiaalmeediarakendused ning otsingumootorid inimeste kohta palju rohkem, kui nad seda ise arvavad. “Facebook ja Google prognoosivad algoritmide põhjal eelmist, praegust ja ehk ka tulevast elukaaslast, seksuaalset orientatsiooni, tuju ja tarbimiseelistusi. Targemad kaubanduskeskused teavad isegi seda, kui naine ootab last ja millal ta sünnib,” rääkis Virkebau.

Virkebau sõnul kogutakse ja analüüsitakse andmeid peamiselt selleks, et inimestele paremaid ja personaalsemaid teenuseid pakkuda. “Andmeanalüüs sarnaneb personaalse meditsiini või moodsa selgeltnägemisega – sellega saab lugeda soove ja mõtteid ning ennustada tulevikku. Andmekäitlejad teavad palju rohkem, kui me ise Facebooki märgime. Näiteks võib muutunud sõpradevõrgustik tähistada uut töökohta või kallimat.”

Andmeanalüüsi kasutatakse Tele2 tegevjuhi sõnul pigem anonüümselt, aga siiski on see info kuskil olemas: “Nii mobiilioperaatorid, sotsiaalvõrgustikud kui otsingumootorid valvavad andmeid väga tõsiselt. Kõik info, mida Google või Facebook inimesest teavad, ei ole kellelegi avalikult kättesaadav, kuid peaks siiski panema mõtlema sellele, et sarnaselt koduukse lukustamisele peab igapäevaste tegevuste ka küberturvalisusega,” rääkis Virkebau ja lisas, et halval juhul lõpeb hooletu küberhügieen peretüli, pangaarve tühendamise, väljapressimise või kontode kaaperdamisega.

Mida Google ja Facebook Sinust teavad või oskavad prognoosida?

- Varasemat ja praegust asukohta, päevakava.
- Eelseisvaid tegevusi ja asukohti.
- Üritusi, kus osaled või plaanid osaleda või kus su sõbrad käivad.
- Elukohta ja sünnilinna
- Millal ja kellest lahku läksid ja praegust elukaaslast
- Seksuaalset orientatsiooni ja eelistusi
- Eelmisi ja praegust töökohta
- Pereliikmeid
- Tähtpäevasid
- Religiooni
- Gruppe, kuhu kuulud

- Poliitilisi vaateid
- Lemmikbände, -filme, -seriaale, -toite, -mänge, -hobisid, -raamatuid
- Privaatsõnumeid
- Veebilehti ja videosid, mida vaatad
- Meeleolu
- Sõpru, kelle oled leidnud või hüljanud
- Krediidkaardiandmeid
- IP-aadressi

Soovitused, kuidas parandada nn küberhügieeni:

- Kõige olulisem on kaitsta e-posti paroole. Peale privaatsõnumite on e-post värv teistele paroolidele ja kontodele.
- Kasuta tugevat parooli, mis koosneb nii sõnadest kui ka tähtedest. Vaheta parooli regulaarselt. Ära kasuta sama parooli erinevates keskkondades.
- Paroolide regulaarne vahetamine ja kaitsmine on elementaarne, aga mitte lõpuni turvaline. E-posti (ja sotsiaalmeedia) kontode kaheastmeline autentimine teeb kontole sissemurdmise praktiliselt võimatuks. Sarnaselt mobiil-ID kasutamisega tuleb peale tavaparooli sisestamist autentimiseks sõnum mobiilile. Kaheastmelist autentimist saab Google'is seadistada [siin](#).
- Kõige rohkem nuhivad tuttavad. Kui sa ei soovi, et sind ümbritsevad inimesed sinu kontosid loevad, siis logi alati keskkonnast peale selle kasutamist välja.
- Veendu sõnumit saates, et saadad selle kindlasti õigele inimesele. Valele aadressile saadetud sõnumid on üks levinumaid andmekaitseriske. Mõtle väga hoolikalt enne, kui jagad elektrooniliselt sõnumeid, videoid või faile, kas oled kindel, et see aadressaadilt edasi ei liigu.
- Sotsiaalmeedias puhkuse ajal piltide või asukoha jagamine võib jõuda varasteni. Postita alles siis, kui oled tagasi kodus.
- Jaga Facebookis spetsiifilisemat infot ja pilte gruppidele, mitte avalikul seinal. Samas arvesta, et keegi grupi liikmetest võib info edasi saata või salvestada.
- Ära kliki pimesi linkidele, mis sulle saadetakse Facebookis, Skype'is või e-posti teel. Kui link on kahtlane, küsi saatjalt üle.

Andmekaitsepäev on tähtpäev, mida tähistatakse 28. jaanuaril üle maailma. Päeva eesmärk on tõsta inimeste teadlikkust võimalikest internetiohtudest ja parendada küberhügieeni.

- [Uudised](#)
- [Turvalisus](#)